

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 14.03.2024
Sayı : 282

10/1135

Lutfullah KAYALAR
Tarım, Orman, Köyşleri ve Maliye Eski Bakanı
Yozgat Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1999 yılında merkez üssü Kocaeli ilimizin Gölcük ilçesi (7,4) olan ve 17 bin vatandaşımızın hayatını kaybettiği depremin ardından 24 yıl sonra bu kez merkez üssü Kahramanmaraş (7,6 - 7,7) olan ve Hatay, Malatya ve Adıyaman başta olmak üzere 11 ilimizi etkileyen iki büyük deprem meydana gelmiştir. Bu iki büyük deprem de ise 50 bine yakın vatandaşımızın vefat etmiştir. Ülkemizin yaşadığı acı tecrübeler ortadayken; konu hakkındaki ilgili bilim insanlarımız tarafından milletimiz, merkez üssü İstanbul olan yaşanması muhtemel yeni ve büyük bir depreme karşı uyarılmaktadır. Olası yaşanacak İstanbul depremi için ilgili bakanlıkların belirlemiş olduğu en önemli proje, İstanbul'u, Avrupa ve Anadolu yakasında belirlenen iki rezerv alana taşımak şeklinde planlanmış ve açıklanmıştır. Ancak bu projenin çok büyük eksikleri olduğu konunun uzmanı olan bilim insanlarımız tarafından dile getirilmektedir. İlgili projenin tüm riskleri tekrar gözden geçirilip; olası İstanbul depremine karşı Savunma Sanayi gibi stratejik kurumlarımız başta olmak üzere sanayi kuruluşları ve OSB'lerin, orta Anadolu'da deprem riski az olan örneğin Yozgat ilimiz gibi belirlenecek illerimize taşınması ülkemizin geleceği açısından dikkatle planlanmalıdır. Bu kapsamda, olası bir İstanbul depreminin devletimiz ve milletimiz açısından bir beka sorunu haline gelmemesi adına İstanbul'daki stratejik kurumlarımızın ivedilikle, Anadolu'da belirlenecek deprem riski en az olan illerimize taşınmasının tüm yönleriyle araştırılması, alınacak gerekli önlemlerin bir an evvel belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 27.02.2024

Lutfullah Kayalar

GEREKÇE

17 Ağustos 1999 yılında Gölcük ilçesi merkezli ülkemizde yaşanan 7,4'lük depremin ardından 17 bine yakın vatandaşımız vefat etmiştir. 24 yıl sonra bu kez 6 Şubat 2023 yılında Kahramanmaraş merkezli olmak üzere büyük yıkıma yol açan 7,7 ve 7,6'luk iki büyük deprem daha meydana gelmiştir. Yaşanan son depremin ardından ise 50 bine yakın vatandaşımız vefat etmiştir.

24 yıl arayla yaşadığımız iki büyük deprem ülkemizin en aktif üç büyük fay hattı üzerinde bulunduğu bilinmesine rağmen yeni bir depreme karşı planlanması gereken her türlü önleyici tedbirlerin alınmadığını da acı bir şekilde göstermiştir.

Bilim insanlarımız ise sıklıkla İstanbul merkezli yıkıcı ve üçüncü büyük bir depremin ülkemizde her an yaşanabileceği hakkında uyarılar yapmaktadırlar.

Ülkemizde yaşanması muhtemel İstanbul merkezli yeni ve yıkıcı bir depremin acı sonuçlarının; daha önce yaşadığımız iki büyük deprem felaketinden de daha ağır olması muhtemeldir. Çünkü 1999 yılında yaşanan depremin ardından İstanbul ilimiz hem sanayi hem nüfus hem de stratejik kurumların varlığı ile planlı bir şekilde kalkındırılmamıştır. Gölcük merkezli yaşanan büyük bir depremin ardından nüfus, şehirleşme ve sanayileşmenin planlı bir şekilde İstanbul merkezli olmaktan çıkarılıp, tüm Anadolu'ya kontrollü bir şekilde yayılması gerekirken; maalesef İstanbul çılgın projelerle anılan bir megakente dönüştürülmüş; Merkez Bankası vb. kurumlarımız İstanbul'a taşınmıştır. Ayrıca stratejik kurumlarımızın, OSB'lerin ve sanayi kuruluşlarının çok önemli bir bölümü de İstanbul'da yer almaktadır. Tüm bu sebepler, yaşanması muhtemel İstanbul merkezli yeni bir depremin ardından Türk ekonomisini durma noktasına getirme riskini ve stratejik kurumlarımızın işlerliğini kaybetme riskini doğuracaktır. Bu durumda ülkemiz bir beka sorunu ile karşı karşıya kalacaktır.

Nitekim bu durum ortadayken; iktidarın olası İstanbul depremi hakkında ki en önemli projesi ilgili bakanlık tarafından "İstanbul için radikal bir adım atıyoruz. Risk altındaki 1,5 milyon konutu Anadolu ve Avrupa yakasında belirlediğimiz iki rezerv alana taşıyacağız." şeklinde kamuoyuna ilan edilmiştir. Ancak bu proje içerisinde de birçok eksikler mevcuttur.

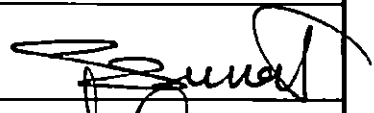
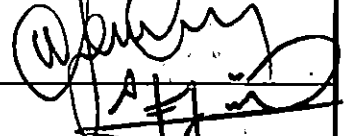
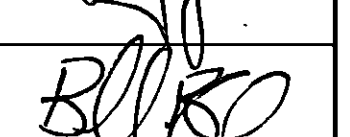
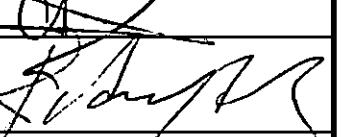
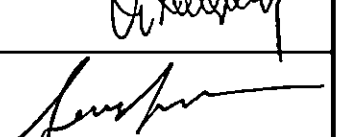
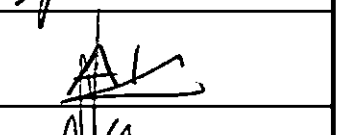
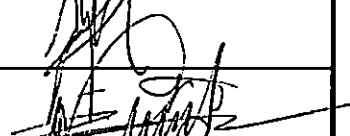
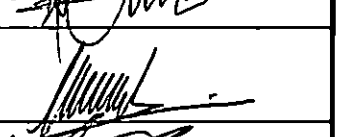
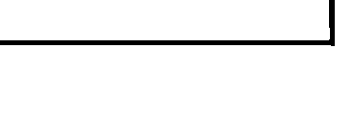
Ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar ortadayken; İstanbul'un, belirlenen rezerv alanlarına taşınması için yüksek miktarda bir ödenek ayrılması şarttır. Bu

projenin tamamlanması için istenen 5 yıllık uzun süre göz önüne alındığında her an yaşanması muhtemel bir deprem için yarardan çok zarar getireceği ortadadır. Daha da önemlisi ilgili proje kapsamında İstanbul'un sahip olduğu oksijeni sağlayan yeşil alanların azaltılacağı muhtemeldir. Ayrıca bu yeni belirlenen rezerv alanların yakın bir gelecekte rant alanı haline gelmesi ve İstanbul'a yeni bir göç dalgasını teşvik etmesi de kaçınılmazdır.

Bu sebeptir ki, İstanbul ve yakın çevresinde bulunan savunma sanayi kuruluşlarımız başta olmak üzere sanayi kuruluşları, OSB'ler Marmara Bölgesi'nin dışına çıkarılarak, deprem riski en az olan orta Anadolu'ya kaydırılmalıdır.

Anadolu'da özellikle de deprem riskinin 3. derece ile değerlendirildiği Yozgat ilimiz başta olmak üzere, stratejik kurumlarımız, OSB ve sanayi kuruluşlarımıza uygun alanların bulunduğu illerimiz için detaylı bir saha araştırması yapılmalıdır. Anadolu'da belirlenen illerimiz için uygun ortamlar hazırlanmalı ve bu kapsamda hazırlanacak özel teşvik mekanizmaları belirlenen yeni kurulacak alanlara yönlendirilmelidir.

Yukarıda arz ettiğim nedenlerle, İstanbul'da yer alan stratejik kurumlarımızın, OSB'lerin ve sanayi kuruluşlarının, deprem riski az olan Yozgat ilimiz başta olmak üzere orta Anadolu'ya kaydırılarak; ülkemizin olası bir İstanbul depreminde tüm bu sebeplerden ötürü beka sorunu yaşamaması adına, konunun tüm yönleriyle araştırılması ve incelenmesi için Meclis Araştırması açılmasını teklif ederiz.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Senol Sunar	Manisa	
Hakan Sarı OLGUN	Afyonkarahisar	
A. Erdoğan YÜCEL	İstanbul	
Bilal Bilici	Adana	
İNAL KARAMAN	KONYA	
YAVUZ AYDIN	Trabzon	
Y. Selçuk TÜRKÖZÜ	BURSA	
SELÇUK HANCIÖZÜ	TEKİRDAĞ	
Erkin Beyaz	İstanbul	
Levent Zirkon	Kocaeli	
Ridvan UZ	Gönenle	
Mehmet Akadın	Edirne	
Ömer Karakaş	Aydın	
Adnan Şefik Çirkin	Hatay	
Aykut KAYA	Antalya	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Dursun AZAŞ	Kayseri	
M. Murat GÜRBAN	Gazikp	
Uğur DOYRAZ	ANTALYA	